

УДК: 636.59:636.084:636.087.7

Сметанська І. М., аспірантка
Чудак Р. А., доктор с.-г. наук, професор
Вознюк О. І., кандидат с.-г. наук, доцент
Вінницький національний аграрний університет

ЯЄЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЗАБІЙНІ ПОКАЗНИКИ ПЕРЕПІЛОК-НЕСУЧОК ЗА ЗГОДОВУВАННЯ ЕКСТРАКТУ ЕХІНАЦЕЇ БЛІДОЇ

За результатами досліджень встановлено, що використання екстракту ехінацеї блідої у годівлі перепілок-несучок справляє позитивний вплив на їхню яєчну продуктивність. Так, згодовування максимальної дози екстракту ехінацеї блідої у кількості 18 мг/кг живої маси сприяє збільшенню валового збору яєць за весь період досліду на 390 яєць, або на 6,1% та несучості на початкову несучку на 4,5% та на середню несучку на 5,1%. Крім того, споживання досліджуваної добавки сприяє підвищенню забійних показників у всіх дослідних групах порівняно з аналогами контролю.

Ключові слова: перепілки-несучки, несучість, забійні показники, екстракт ехінацеї блідої.

Постановка проблеми. Нині у годівлі сільськогосподарських тварин для стимуляції росту і підвищення продуктивності використовують різні біологічно активні добавки [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом у птахівництві набувають поширення кормові добавки рослинного походження, зокрема: ехінацея пурпурова, буркун жовтий, родіола рожева, полин гіркий, елеутерокок та інші. Вони сприяють підвищенню продуктивності, резистентності, кращому обміну речовин. завдяки гіркотам стимулюють процеси травлення та нормалізують біоценоз травного тракту птиці [2].

Серед фітобіотичних добавок нового покоління слід відзначити ехінацею бліду (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.), яка володіє бактерицидною, антимутагенною, антиоксидантною та імунностимулюючою дією [3].

Тому, метою дослідної роботи було вивчення впливу екстракту ехінацеї блідої на яєчну продуктивність та забійні показники перепілок-несучок.

Фітобіотична добавка сухого екстракту ехінацеї блідої – це порошок коричневого кольору, однорідного складу і характерного запаху.

Матеріал та методика досліджень. Дослід проводили в умовах науково-дослідної ферми Вінницького національного аграрного університету. Для експерименту було відібрано 200 перепілок-несучок маньчжурської золотистої породи живою масою 236,0–246,4 г, з яких за принципом груп-аналогів було сформовано 4 групи, по 50 голів у кожній віком 49 діб. Піддослідну птицю утримували в групових клітках одного ярусу з дотриманням відповідних гігієнічних вимог [4].

Експериментальний період тривав – 180 діб. Птиця першої контрольної групи впродовж усього досліду одержувала основний раціон (ОР) – повнораціонний комбікорм, а перепілкам дослідних груп додатково до ОР згодовували різні дози

екстракту ехінацеї блідої (табл. 1).

Протягом досліду враховували кількість знесених яєць, несучість, а також у кінці досліду проводили контрольний забій птиці (по 4 голови з кожної групи). Забійні показники визначали відповідно до методики [5].

Біометричну обробку даних здійснювали на ПК за М.О.Плохінським. Результати середніх значень вважали статистично вірогідними при * $P < 0,05$; ** $P < 0,01$; *** $P < 0,001$ [6].

Таблиця 1

Схема досліду

Група	Кількість тварин у групі, гол	Тривалість досліду, діб	Умови годівлі
1-контрольна	50	180	ОР (повнораціонний комбікорм)
2-дослідна	50	180	ОР + ехінацея бліда (6мг/кг живої маси)
3-дослідна	50	180	ОР + ехінацея бліда (12мг/кг живої маси)
4-дослідна	50	180	ОР + ехінацея бліда (18мг/кг живої маси)

Результати досліджень. За результатами пророблених досліджень встановлено, що різні дози екстракту ехінацеї блідої позитивно впливають на яєчну продуктивність перепілок-несучок (табл. 2).

Найвищу яєчну продуктивність спостережено у перепілок, які разом із комбікормом споживали максимальну дозу ехінацеї блідої. Так, за валовим збором яєць за весь період досліду птиця 4-ї дослідної групи переважала своїх аналогів з контролю на 390 яєць, або на 6,1%.

Таблиця 2

Несучість піддослідних перепілок

Показник	Група			
	1-контрольна	2-дослідна	3-дослідна	4-дослідна
Валовий збір яєць, шт.: - за дослід	6415	6525	6735	6805
Несучість на початкову несучку, шт.: - за дослід	130,16	131,90	134,70	136,10
- за місяць	21,69±0,75	21,98±0,61	22,45±0,65	22,68±0,62
Несучість на середню несучку, шт.: - за дослід	130,62	132,37	135,43	137,32
- за місяць	21,77±0,76	22,06±0,64	22,57±0,71	22,89±0,72

Необхідно відзначити, що у перепілок 3-ї та 4-ї дослідних груп несучість на початкову несучку за 30-денний період зросла відповідно на 3,5% та на 4,5% порівняно з контрольною групою.

Так, за додавання до основного раціону середньої (третя група) та максимальної (четверта група) доз досліджуваної добавки, сприяє збільшенню несучості на середню несучку за 30-денний період на 3,7% та на 5,1% відповідно до контролю.

Під час аналізу забійних показників перепілок-несучок вірогідних змін між контрольною і дослідними групами не виявлено (рис. 1).

Варто зауважити, що додавання до основного раціону екстракту ехінацеї блідої збільшує передзабійну живу масу птиці 2-ї, 3-ї та 4-ї дослідних груп, відповідно, на 4,5; 5,6 та на 7,2% порівняно з контрольними аналогами.

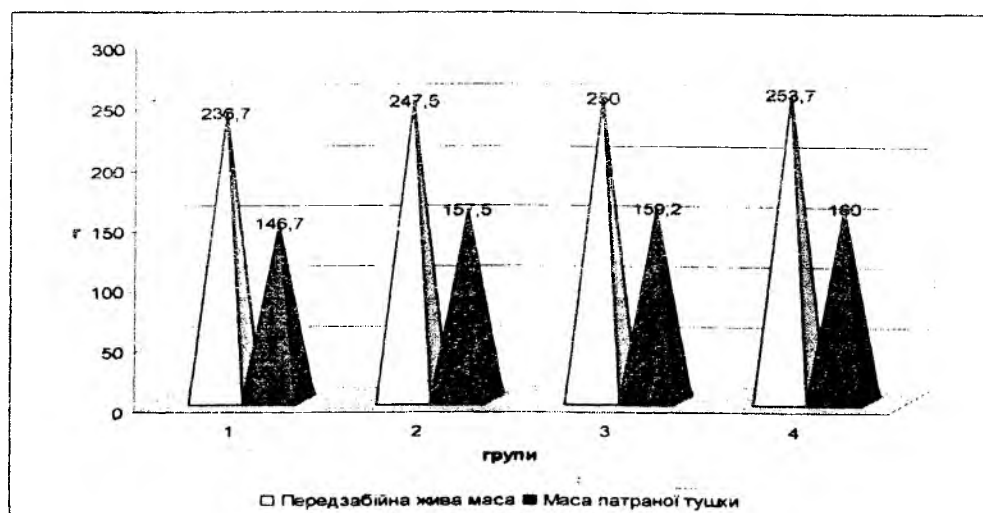

Рис. 1. Забійні показники перепілок-несучок, г

Крім того, зафіксовано тенденцію до підвищення маси патраної тушки у 3-й групі на 8,5% та 4-й на 9,0% відносно першої групи.

Висновки: 1. Додаткове згодовування перепілкам-несучкам максимальної дози екстракту ехінацеї блідої в кількості 18 мг/кг живої маси підвищує валовий збір яєць – на 6,1%, несучість на початкову несучку – на 4,5%, несучість на середню несучку – на 5,1% порівняно з контрольною групою.

2. Встановлено, що за використання у годівлі перепілок фітобіотичної добавки у 4-й групі збільшується передзабійна жива маса на – 7,2% та маса патраної тушки на – 9,0% відносно контролю.

Перспективи досліджень. Зважаючи на позитивний вплив ехінацеї блідої на яєчну продуктивність та забійні якості у перепілок-несучок, варто розширити дослідження впливу досліджуваного фітобіотика на перетравність поживних та ретенцію мінеральних речовин корму.

Література

1. Білецький, Є. М. Використання цілющих трав допоможе зберегти здоров'я поголів'я / Є. М. Білецький // Наше птахівництво. – 2012. – №1. – С. 69–71.
2. Гунчак, А. В. Вплив фітопрепарату на метаболічні процеси у тканинах печінки курчат-бройлерів та їх продуктивність / А. В. Гунчак // Науково-технічний бюлетень. – Випуск 13. – № 1–2. – Л., 2012. – С. 143–147.
3. Чудак, Р. А. Молоді вчені у вирішенні проблем виробництва і переробки продукції тваринництва / Р. А. Чудак, О. І. Вознюк // Продуктивність, якість яєць у перепілок за використання у годівлі ехінацеї пурпурової: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конф.–Вінниця, 2011. – С. 160.
4. Костюнина, В.Ф. Зоогигиена с основами ветеринарии и санитарии / В.Ф. Костюнина [и др.]. – М.: Агропромиздат, 1991. – 480 с.
5. Кононенко, В.К. Практикум з основ наукових досліджень у тваринництві / В.К. Кононенко, І.І. Ібатулін, В.С. Патров. – К.: Аграрна освіта, 2000. – 96 с.
6. Плохинский, Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский. – М.: Колос, 1969. – 352 с.

References

1. Biletskyi, Ye. M. Vykorystannia tsiliushchykh trav dopomozhe zberehty zdorov'ia poholiv'ia / Ye. M. Biletskyi // Nashe ptakhivnytstvo. – 2012. – №1. – S. 69–71.
2. Hunchak, A. V. Vplyv fitopreparatu na metabolichni protsesy u tkanynakh pechinky kurchat-broileriv ta yikh produktyvnist / A. V. Hunchak // Naukovo-tekhnichnyi biuleten. – Vypusk 13. – № 1–2. – L., 2012. – S. 143–147.
3. Chudak, R. A. Molodi vcheni u vyrishenni problem vyrobnytstva i pererobky produktsii tvarynnytstva / R. A. Chudak, O. I. Vozniuk // Produktyvnist, yakist yaiets u perepilok za vykorystannia u hodivli ekhinatsei purpurovoi: Materialy vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konf.–Vinnytsia, 2011. – S. 160.
4. Kostyunyna, V.F. Zoohyhyena s osnovamy veterynaryy u sanytaryy / V.F. Kostyunyna [i dr.]. – M.: Ahropromyzdat, 1991. – 480 s.
5. Kononenko, V.K. Praktykum z osnov naukovykh doslidzhen u tvarynnytstvi / V.K. Kononenko, I.I. Ibatullin. V.S. Patrov. – K.: Ahrarna osvita, 2000. – 96 s.
6. Plokhynskiy, N. A. Rukovodstvo po byometryy dlia zootekhnykov / N.A. Plokhynskiy. – M.: Kolos, 1969. – 352 s.

УДК: 636.59:636.084:636.087.7

ЯИЧНАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ И УБОЙНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПЕРЕПЁЛОК-НЕСУШЕК ПРИ СКАРМЛИВАНИИ ЭКСТРАКТА ЭХИНАЦЕИ БЛЕДНОЙ / Сметанская И.М., Чудак Р.А., Вознюк О.И.

По результатам исследований установлено, что использование экстракта эхинацеи бледной в кормлении перепёлок-несушек оказывает положительное влияние на их яичную продуктивность. Так, скармливание максимальной дозы экстракта эхинацеи бледной в количестве 18 мг / кг живой массы способствует увеличению

залового збору яєць за весь період опыта на 390 яєць, или на 6,1% и яйценоскости на начальную несушку на 4,5% и на среднюю несушку на 5,1%. Кроме того, потребление исследуемой добавки способствует увеличению убойных показателей во всех опытных группах по сравнению с аналогами контроля.

Ключевые слова: перепелки-несушки, яйценоскость, убойные показатели, экстракт эхинацеи бледной.

JCC 636.59:636.084:636.087.7

EGGS PRODUCTIVITY AND SLAUGHTER QUALITY-HENS INDEXES BY FEEDING THE EXTRACT OF ECHINACEA PALLIDA / Smetanska I.M., Chudak R.A., Voznyuk O.I.

The results of studies found that the use of extract of Echinacea pallida in feeding quail indexes has a positive effect on their eggs productivity. Thus, feeding a maximum dose of Echinacea extract pallida in number 18 mg / kg body weight increases the gross harvest of eggs for the entire period of the experiment to 390 eggs or 6.1%, and the initial laying hens by 4.5% and the average hen in 5.1%. Also investigated additives consumption increases the slaughter quality indexes in all experimental groups compared with control counterparts.

Keywords: quail-hens, egg production, slaughter indicators, Echinacea pallida extract.

*Рецензент: Польовий Л.В., доктор с.-г. наук, професор,
Вінницький національний аграрний університет*